

COVID-19 (Yeni Koronavirüs)

Coronavirus'lar (CoV), soğuk algınlığından Orta Doğu Solunum Sendromu (MERS-CoV) ve Ağır Akut Solunum Sendromu (SARS-CoV) gibi daha ciddi hastalıklara kadar çeşitli hastalıklara neden olan **büyük bir virüs ailesidir**.

Coronavirus'lar zoonotik olup, hayvanlardan bulaşarak insanlarda hastalık yapabilir. Detaylı araştırmalar sonucunda, SARS-CoV'un misk kedilerinden, MERS-CoV'un ise tek hörgüçlü develerden insanlara bulaştığı ortaya çıkmıştır. Henüz insanlara bulaşmamış olan ancak hayvanlarda saptanan birçok koronavirüs mevcuttur.

Coronavirus'ların insanlarda dolaşımında olan alt tipleri çoğunlukla sadece soğuk algınlığına sebep olan virüslerdir.

31 Aralık 2019'da Dünya Sağlık Örgütü Çin Ülke Ofisi, Çin'in Hubei eyaletinin Wuhan şehrinde epidemiyolojisi bilinmeyen pnömoni (zatürre) vakalarını bildirmiştir.

7 Ocak 2020'de bu neden, daha önce insanlarda tespit edilmemiş yeni bir coronavirus (2019-nCoV) olarak tanımlanmıştır.

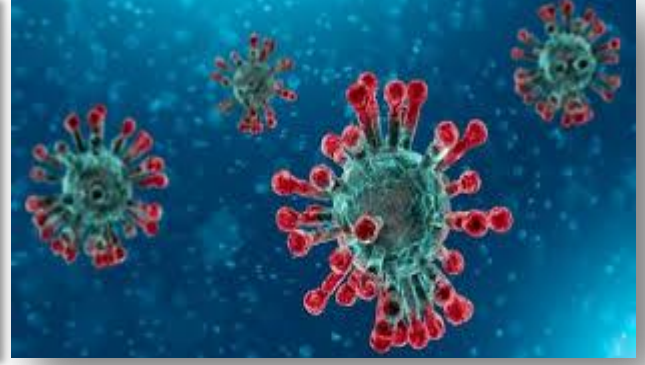
Daha sonra **2019-nCoV** hastalığının adı **COVID-19** olarak kabul edilmiştir.

*****Epidemiyoloji** bir hastalığın yayılma şekli, etkilediği nüfus, görülüş sıklığı, tekrarlama derecesi, etkisi, kaç kişiye, nasıl ve ne kadar yayıldığı ve nasıl önlenebileceği hakkındaki bilgilerin tümüdür.

Dünya Sağlık Örgütü ve Sağlık Bakanlığı bilgi ve verileri ile hazırlanan bu bülten, COVID-19 bulaşma yolları ve korunma önlemleri hakkında bilgi vermek amacıyla hazırlanmıştır.

Ayrıntılı bilgilere Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü web sayfasında (www.hsgm.saglik.gov.tr) ulaşabilirsiniz.

Coronavirüsler insan, yarasaya, domuz, kedi, köpek, kemirgen ve kanatlılarda bulunabilmektedirler (evcil ve yabancı hayvanlarda). İnsan ve hayvanlarda çeşitli derecelerde seyreden klinik tablolara neden olabilmektedir.

Coronavirus Enfeksiyonunda Kaynak:

Henüz netlik kazanmamıştır, kökeni hala araştırılmaktadır. Bununla birlikte eldeki veriler, Huanan Deniz Ürünleri Toptan Satış Pazarında yasadışı olarak satılan vahşi hayvanları işaret etmektedir.

Coronavirus Enfeksiyonunda Bulaşma:

Hastalığın damlacık yoluyla bulaştığı düşünülmektedir.

Virus hasta bireylerden öksürme, hapşırma yoluyla ortaya saçılan damlacıklarla ve hasta bireylerin kirletip bulaşıcı hale getirdiği yüzeylere dokunduktan sonra yıkanmayan ellerin göz, ağız ve burun mukozasına temasıyla bulaşabilir.

Her hangi bir bulgu ve belirti göstermeyen kişiler solunum yolunda virus taşıyabilir, ancak esas bulaşma hasta bireylerden olmaktadır.

Kuluçka süresi 2-14 gün arasındadır.

Coronavirüsler genel olarak dış ortam dayanıklılığı olmayan virüslerdir, ancak COVID-19'un bulaştırıcılık süresi ve dış ortama dayanma süresi henüz net olarak bilinmemektedir.

Coronavirus Enfeksiyonunda Belirtiler ve Oluşturduğu Hastalıklar

Belirtisiz olgular olabileceği gibi, bunların oranı bilinmemektedir. En çok karşılaşılan belirtiler iştahsızlık ve kilo kaybı, ateş, halsizlik ve durgunluk, karın bölgesinin şişmesi, görme sorunları, gözün sulanması ve gözde renk değişimi, öksürük, nefes darlığı ve solunum sorunlarıdır.

Şiddetli olgularda zatürre, ağır solunum yetmezliği, böbrek yetmezliği ve ölüm gelişebilmektedir.

Coronavirus Enfeksiyonunda Tedavi:

Hastalığın virüse etkili bir tedavisi yoktur. Hastanın genel durumuna göre gerekli destek tedavisi uygulanmaktadır. Yeni Coronavirus (COVID-19) bir virüstür ve antibiyotikler virüslere etki etmez, sadece bakterilere karşı etkilidir. Bazı ilaçların virüs üzerindeki etkinliği araştırılmaktadır. Ancak şu an için virüse etkili bir ilaç yoktur.

Coronavirus Enfeksiyonundan Korunma:

Akut solunum yolu enfeksiyonlarının genel bulaşma riskini azaltmak için önerilen temel ilkeler Yeni Coronavirus (COVID-19) için de geçerlidir. Bunlar;

- El temizliğine dikkat edilmelidir. **Eller en az 20 saniye boyunca sabun ve suyla yıkanmalı, sabun ve suyun olmadığı durumlarda alkol bazlı el antiseptiği kullanılmalıdır.** Antiseptik veya antibakteriyel içeren sabun kullanmaya gerek yoktur, normal sabun yeterlidir.
- Eller yıkanmadan ağız, burun ve gözlerle temas edilmemelidir.
- Hasta insanlarla temastan kaçınmalıdır (mümkün ise en az 1 m uzakta bulunulmalıdır).
- Özellikle hasta insanlarla veya çevreleriyle doğrudan temas ettikten sonra eller sık sık yıkanmalıdır.
- Sağlık Bakanlığı bilgi ve verilerine göre bugün için ülkemizde sağlıklı kişilerin maske kullanmasına gerek yoktur. Herhangi bir viral solunum yolu enfeksiyonu geçirmekte olan kişinin öksürme veya hapşırma sırasında burun ve ağızını tek kullanımlık kağıt mendil ile örtmesi, kağıt mendilin bulunmadığı durumlarda dirsek içini kullanması, kalabalık yerlere girmemesi, eğer girmek zorunda kalınıyorsa ağız ve burnunu kapatması, mümkünse tıbbi maske kullanması önerilmektedir.

Türkiye’de Coronavirus:

Sağlık Bakanlığı verilerine göre ölkemizde henüz (7 Şubat 2020 itibariyle) Yeni Coronavirus (COVID-19) hastalığı saptanmamıştır.

Okula Giden Çocukların Korunması:

Sağlık Bakanlığı bilgi ve verilerine göre yeni koronavirus enfeksiyonu (COVID-19) bugüne kadar ölkemizde tespit edilmemiştir ve hastalığın ölkemize girişini önlemeye yönelik gerekli tedbirler alınmıştır.

Çocuğunuz okulda grip, nezle ve soğuk algınlığına neden olan virüsler ile karşılaşabilir ama yeni Koronavirüs (COVID-19) dolaşımında bulunmadığından karşılaşması beklenmemektedir. Bu kapsamda okullara hastalık konusunda gerekli bilgilendirme Sağlık Bakanlığı tarafından yapılmıştır.

Okulların Temizlenmesi:

Okulların temizliğinde su ve deterjanla standart temizlik yapılması yeterlidir. Özellikle eller ile sık dokunulan yüzeyler kapı kolları, bataryalar, tırabzanlar, tuvalet ve lavabo temizliğine dikkat edilmelidir. Bu virüse özel olarak etkili olduğu öne sürölen bir takım ürünlerin temizlikte kullanılmasının fazladan koruma sağladığına dair bilimsel kanıt yoktur.

Coronavirus (COVID-19) Enfeksiyonunda Karşı Kurumlarımızda Alınan Önlemler:

Alınan önlemler WHO (Dünya Sağlık Örgütü) ve Sağlık Bakanlığı Halk Sağlık Genel Müdürlüğü bilgi ve verileri doğrultusunda belirlenmiştir:

- COVID-19 havadan ziyade enfekte damlacıklara temas yoluyla bulaşmaktadır. Yani hasta kişinin öksürüğünden püsküren damlacıklara doğrudan maruz kalmak yada damlacıkların etki ettiği enfekte yüzeye dokunduğumuz kirli ellerimizi ağız, göz ve burnumuza temas ettirmekle. Bu veri doğrultusunda yapılması gerekenler:
 - Hasta bireylerden 1 m. (3 feet) mesafede durmak
 - El hijyenini sağlayarak virüsün ağız, göz, burun mukazasından vücudumaza girmesini önlemek

Esasen el yıkama kurallarına uygun olarak sadece su ve sabun ile yapılan temizlik el hijyenini sağlamak için yeterlidir. Dünya Sağlık Örgütü antiviral temizleyicilere gerek olmadığını bilimsel verilerle açıklamaktadır.

Kurumlarımızda zaten öğün öncesi ve sonrası olmak üzere en az 6 kez yıkama yapılmakta, etkinliklerden sonra da temizlik gerekebildiğinden bu sayı günde ortalama 10 yıkama şeklinde gerçekleşmektedir.

Yine de bütün sınıflarımıza “Dezenfektan Jel” pompaları yerleştirilmiştir. Öğretmenlerimiz su, sabun ve kurallara uygun olarak el yıkamanın hijyeni sağlamada öncelikli ve yeterli olduğunu gözeterek elleri yıkatmakta; gerekli durumlarda çocuklarımıza dezenfektan kullanmaktadır.

- Dünya Sağlık Örgütü ev, okul vb. alanlarda temizlik ve hijyen sağlamada 1 galona 1/3 bardak çamaşır suyu ile yapılan temizliği yeterli bulmakta ve bu çözeltiliye parfüm vb. başka hiçbir maddenin karıştırılmaması gerektiğini vurgulamaktadır.
Okullarımızdaki tüm kapı kolu ve aydınlatma anahtarları akşamdan bu bileşimdeki çözeltiliyle dezenfekte edilmektedir.
Tüm yüzeyler günde en az üç kez bu şekilde temizlenmektedir.
- COVID-19'un sıcak ile bariyer olmadığı ifade edilmektedir. Bu nedenle sıcak sıvılar tüketmenin ağız hijyenine katkı sağladığı, solunum yollarını dezenfekte ettiği bilinmektedir. **Çocuklarımıza sık sık ılıktan sıcak su servis edilmektedir.**
- Sınıflarımız sık sık havalandırılmaktadır.
- Siz ailelerden gerekli durumlarda çocuklarımızın sağlık durumları ile ilgili bilgi istenecektir.
- Siz ailelerden yurt dışına giriş çıkış yapmanız durumunda bilgi vermeniz istenecektir.

Unutmayın!

Okul öncesi dönemde çocuklar en fazla aileleri ile temas ederler. Okul öncesi dönemde çocuklarımız ailelerinden bağımsız cafe ve benzeri mekanlara gitmez, alış veriş mekanlarında yada toplu taşıma araçlarında bulunmazlar. Virüslerle temas riski daha fazla olan bireyler biz yetişkinleriz.

- Kendi kişisel hijyenimizi sağlamak,
- Evlerimizde önerilen temizlik ve hijyen önlemlerini almak, sık sık ve yeterince havalandırmak,
- Çocuklarımızın hijyen mesafesini koruyamayacakları kalabalık ortamlarda bulunmalarından kaçınmak,
- Bağışıklıklarını güçlendirecek şekilde her gün yeterli miktarda C Vitamini almalarını ve sağlıklı beslenmelerini sağlamak,
- Güneşten ve açık havadan yeterince yararlandırmak

genel olarak tüm bulaşıcı enfeksiyonların, özel olarak COVID-19 enfeksiyonunun bulaşma riskini en aza indirger.

şu ana kadar bu enfeksiyonla mücadelede temastan kaçınmak ve ellerden başlayarak göz, ağız, burun hijyenini korumak dışında bir yöntem yetkili kurumlarca telaffuz edilmemiştir.

Daha fazla bilgi için WHO (Dünya Sağlık Örgütü) <https://www.who.int/> ve Sağlık Bakanlığı Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü Bulaşıcı Hastalıklar Dairesi Başkanlığı <https://hsgm.saglik.gov.tr/tr/bulasici-hastaliklar/2019-n-cov.html> web sitelerini ziyaret edebilirsiniz.

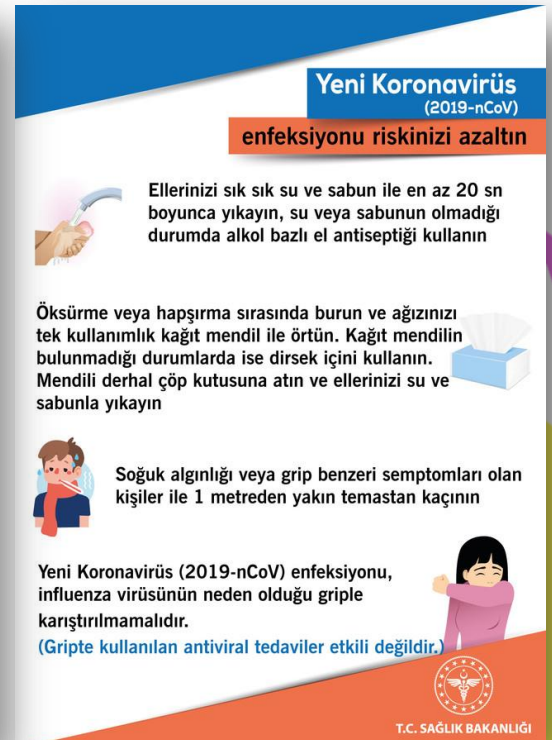
Sağlıklı günler dileriz.

Ellerinizi sık yıkayınız

- ✓ Öksürük ve hapsirik sonrası
- ✓ Yemek hazırlamadan önce ve hazırladıktan sonra
- ✓ Yemek yemeden önce
- ✓ Tuvalete girerken ve çıkınca
- ✓ Eller görünür şekilde kirlendiğinde
- ✓ Canlı veya ölü hayvanlarla temas sonrasında

T.C. SAğLIK BAKANLIğI

Yeni Koronavirüs (2019-nCoV)
enfeksiyonu riskinizi azaltın

Ellerinizi sık sık su ve sabun ile en az 20 sn boyunca yıkayın, su veya sabunun olmadığı durumda alkol bazlı el antiseptiği kullanın

Öksürme veya hapsirme sırasında burun ve ağızınızı tek kullanımlık kağıt mendil ile örtün. Kağıt mendilin bulunmadığı durumlarda ise dirsek içini kullanın. Mendili derhal çöp kutusuna atın ve ellerinizi su ve sabunla yıkayın

Soğuk algınlığı veya grip benzeri semptomları olan kişiler ile 1 metreden yakın temastan kaçının

Yeni Koronavirüs (2019-nCoV) enfeksiyonu, influenza virüsünün neden olduğu griple karıştırılmamalıdır.
(Gripte kullanılan antiviral tedaviler etkili değildir.)

T.C. SAğLIK BAKANLIğI

Bu vesileyle solunum yolu enfeksiyonlarına yönelik olarak aşağıdaki önlemlerin bir kere daha hatırlatılması uygun görülmüştür;

Okullarda kiş ayları da dahil sınıflar ve diğer kapalı alanlar sık havalandırılmalıdır.

Eller, sık yıkanmalı, kirli eller ile göz, burun ve ağıza dokunmaktan kaçınılmalıdır.

Özellikle hapsırma ya da öksürme sonrasında, ellerin su ve sabun ile iyice yıkanması önemlidir. (Bknz. Doğru El Yıkamanın Aşamaları)

Her tuvalet kullanımı öncesinde ve sonrasında eller mutlaka yıkanmalıdır.

Özellikle kiş aylarında tokalaşma, sarılma ve öpüşmeden kaçınılmalıdır. Öksürüldüğünde ya da hapşırıldığında; ağız ve burun, mendil ya da mendil bulunmadığı durumlarda dirsek içi ile kapatılmalıdır.

Her tuvalet kullanımı sonrasında sifon çekilmeli, klozet ise kapalı kapatılmalı ve sifon sonra çekilmelidir.

Kağıt mendil kullanıldıktan sonra çöp kovasına atılmalı ve eller yıkanmalıdır.

Öğrencide ateş, öksürük gibi solunum yolu hastalığı belirtileri varlığında evde istirahat etmesi sağlanmalıdır.

Hastalık döneminde bol sıvı tüketmeye özen gösterilmeli, beslenmeye dikkat edilmeli, özellikle taze sebze ve meyve tüketilmelidir.

Bulaşıcı hastalıklar konusunda bilgi almak için Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü web sayfası (www.hsgm.saglik.gov.tr) ziyaret edilebilir.

T.C. SAğLIK BAKANLIğI